

Çağı Yakalamak İçin Teknoloji ve Verimlilik

Agah Uğur – Borusan Holding Genel Müdürü

Ülkemiz 2004 yılında son derece başarılı bir performans gösterdi. Büyüme ve ihracat rekorları kırdı, enflasyonla mücadeleye kararlı bir şekilde devam ederek tek haneli enflasyon rakamlarını yaşadı. Bu yıl sonu itibariyle ekonomik başarılarıyla örnek gösterilen ülkelerden biri olması hemen hemen kesinleşmiş durumda.

Peki bu, Türkiye'nin temel sorunlarını çözdüğü, başarısını önümüzdeki yıllarda da sürdürebileceği anlamına geliyor mu? Soruyu şöyle de sormak mümkün: Türkiye global ligde rekabet gücü yüksek bir ülke olarak mücadele edebilecek mi?

Ne yazık ki bu sorulara olumlu yanıt vermek henüz mümkün değil. Bu konularda 2004 yılında yapılan iki önemli araştırmanın sonuçlarını kısaca aktarmak istiyorum.

Bunlardan biri Dünya Ekonomik Forumu'nun her yıl iş dünyasının binlerce üst düzey yöneticisi düzeyinde yürüttüğü anketler sonucunda hazırladığı Global Rekabet Gücü Raporu. Bu rapor çerçevesinde dünya ülkelerinin rekabet güçleri üç temel kriter üzerinden değerlendiriliyor, Büyüme ve Rekabet Gücü Endeksi hazırlanarak ülkeler arasında bir sıralama yapılıyor.

Dünya Ekonomik Forumu'nun 2004 endeksinde Türkiye 104 ülke arasında 66.sırada yer alabildi. Geçen seneki listede ise 65. sıradaydı. Yani sıralamada bir aşağıya indi. Kriterler açısından bakıldığında Türkiye şöyle bir tablo çiziyor:

- Makro ekonomik ortamın kalitesi bakımından 84.
- Kamu kurum ve kuruluşlarının durumu bakımından 62.
- Teknolojik güç açısından 52. sırada.

Gündeme getirmek istediğim ikinci çalışma ise merkezi İsviçre'nin Lozan kentinde bulunan Uluslar arası İşletme Geliştirme Enstitüsü'nün hazırladığı Dünya Rekabet Gücü 2004 yıllığı. Bu yıl 60 ülke arasında yapılan sıralamada Türkiye 100 üzerinden 43.459 puanla 55. oldu.

Türkiye,

- Verimlilikte 40.
- Makro ekonomik değerlendirmede 59.
- Teknolojik ve bilimsel gücü, insan kaynaklarının iş dünyasının ihtiyaçlarını karşılayabilmesi açısından 52.
- Kamu yönetiminin verimliliği açısından 55. sırada yer aldı.
- Rekabet gücünü belirleyen en önemli unsurlardan biri olan teknoloji ve Ar-Ge konusunda kabul etmeliyiz ki, ülkemiz oldukça geri bir durumda.
- Sadece şuna sevinebiliriz ki, kamu sektöründe de özel sektörümüzde de bu eksikimizin farkındayız. Örneğin 2005 yılı için hazırlanan bütçede

Başbakanlık'a ayrılan ödenekten en yüksek payı 416 trilyon lira ile TÜBİTAK'ın almış olması kuşkusuz olumlu bir başlangıç. Ancak AB ülkeleri ortalamalarına yaklaşabilmek için henüz kat edecek çok büyük bir mesafe olduğu da açık.

- Rekabet gücünün ölçütlerinden biri olan kamu kurumlarında verimlilik açısından doğrusu daha olumlu bir tablo ile karşı karşıyayız. 2001 yılında ağır bir ekonomik krizle sarsılan Türkiye, son yıllarda makro ekonomik göstergelerini istikrara kavuşturmak ve kamu kurumlarının daha verimli çalışmalarını sağlamak amacıyla önemli reformlar gerçekleştirdi. Gerek IMF'nin işbirliğiyle hazırlanan ekonomik program, gerekse de Türkiye ile AB arasında başlaması çok yakınlaşan üyelik müzakereleri süreci, ülkemizin bu konuda yeni ve önemli adımlar atacağı yolunda iyimser olmamızı sağlıyor.
- Verimlilik çalışmalarında daha hızlı çözümler üretebilecek esas çalışma alanı ise, iş dünyasının modern iş yapma ve yönetim tekniklerini benimsemesi olarak görülüyor.
- Özel sektör hem değişen koşullara daha hızlı uyum gösterebiliyor, hem de karlılığını da koruyarak hızlı büyüme stratejileri geliştirebiliyor ve uygulayabiliyor. Bunun için de verimliliğini yükseltmeye özel bir önem veriyor.
- Borusan olarak biz de, iş ve üretim süreçlerinde hataları sıfıra indiren bir yönetim metodolojisi olan 6 Sigma'yı, 2002 yılından beri bütün şirketlerimizde uyguluyor, kurum kültürümüzün bir parçası haline getirmek için çalışıyoruz. Bu konuda ciddi bir mesafe de aldık. Bugün 1000'e yakın Borusan'lı vaktinin yüzde 20'sini 6 Sigma metodolojisi ile geleceğin daha iyi ve farklı olmasını sağlayacak geliştirme ve iyileştirmeye harcıyor.
- İş süreçlerinin iyileştirilmesi ya da sıfırdan tasarlanmasında bir devrim anlamına gelen 6 Sigma'nın, 21.yüzyılda Türkiye'nin global rekabet gücünü artırdığına inanıyoruz.
- Bu çerçevede, 6 Sigma uygulamalarının iş dünyasında yaygınlaşması, toplum tarafından daha fazla tanınması gerektiğini de düşünüyoruz. Bu konuda üstümüze düşen sorumlulukları bugüne kadar olduğu gibi, gelecekte de yerine getireceğiz.